

Acompanya'm en la nit

Pepa Juan

Introducció / Isabel Marcillas

TEATRE
bromera

Premi de Teatre Palanca i Roca - Ciutat d'Alzira

ESCENA 1

(Descampat 1. L'obra està imaginada per a una actriu i un actor d'uns cinquanta anys. En aquesta primera escena estan caracteritzats de vells. L'espai és un descampat, no cal que siga realista. Al fons se suposa que hi ha una rulot. A l'escenari del descampat hi ha una màquina de cosir, una engrunsadora, una cadira sense respatler, una bicicleta vella i unes nines. ELLA té gepa, ELL és molt gros, va vestit de mariner. Les escenes del descampat transcorren de nit. Quan comença l'obra, ELLA cus asseguda a la màquina de cosir, a la claror d'una bombeta. Només escoltem el soroll de la màquina. El to dels personatges és lleuger.)

ELL. Pensava que dormies.

ELLA. Ah!

ELL. De fet, abans dormies. Deus haver-te alçat del llit sigil·losament mentre jo m'endormiscava un moment i t'has arrossegat fins ací.

ELLA. Et queda tabac?

ELL. Sí, en vols?

ELLA. No, ara no, per a després.

ELL. Trac trac trac trac trac. Em molesta el soroll de la teua màquina de cosir, em desassossega, m'enerva, em

barrina l'orella, em traspassa el cervell. Per què cuses?
Per què cuses a aquestes hores?

ELL. Aquest m'està quedant molt bonic, m'encanta el farbalà rematat amb la randa blanca.

ELL. Dins, des del llit, pensava en com podia fer que parara aquell soroll. De quina manera et podria convèncer perquè deixares de martellejar amb aquella matraca. Fins he arribat a pensar que et podria matar. Que no la mataré?, he pensat. Eixir i matar-te, au! Només perquè acabara aquell soroll ensordidor, intermitent però inacabable. Però, veges, com la mate?, he pensat.

ELLA. Ara li començaré la gorreta a joc.

ELL. He visualitzat la destrat incrustada ben bé enmig del teu cap, ha, ha, ha. Estrangular-te no, amb les meues mans seria incapaç. Aquest collet..., bandida!

ELLA. Tinc tela per a fer-li el vestit també al nino, iguals, així seran bessons. Encara que al xiquet, farbalans no li'n faré, o potser sí, què creus? I punteta, li pose la randa blanca també al nino?

ELL. Ara, ací, m'han passat les ganes de matar-te, fins i tot podria fer una becadeta amb la percussió de la teua màquina de cosir. Podria anar a buscar la guitarra i acompanyar-te.

ELLA. Com que són negres, el blanc i el roig els ressaltarà moltíssim.

ELL. Des del llit no, impossible tocar la guitarra.

ELLA. No, des del llit no.

ELL. Aquells tenen roba per a tota la vida, com jo (*Riu.*),
damunt no se l'esgarren. I aquella torta d'allà, sempre
despullada, tira-la al fem.

ELLA. No.

ELL. Per què no li fas roba a aquella? I per què és torta?
Li falta l'ull dret. Per què la tens despullada aquella, la
torta? Tota la vida ha corregut conilla per ací, pobra,
li tens mania perquè és torta. (*Pausa.*)

ELLA. Recordes un programa de televisió que es deia
Investigación en marcha? El feien dijous a les deu de
la nit. Era de successos, alguns resolts, d'altres no.
Sobretot crims, desaparicions...

ELL. Sí.

ELLA. L'entradeta era l'ombra d'un senyor.

ELL. Amb capa.

ELLA. No, capa no en portava. O potser eren només els
peus del senyor, ara que ho pense.

ELL. Eren els peus, sí. Sí, ara n'estic segur.

ELLA. Jo no. Ara pense que era una ombra, una ombra
allargada.

ELL. Sí, potser tens raó, probablement era una ombra
allargada. Negra, això sí.

ELLA. Sí, negra, segur. La nena no podia suportar aquell
programa, no sols no suportava veure'l sinó que tam-
poc podia suportar estar-se al llit mentre el feien a
la televisió i nosaltres el miràvem asseguts a fora. Els
altres dies de la setmana es quedava adormida amb
nosaltres i després la duïes al llit en braços. El dijous
no. No podia suportar veure començar el programa

sola, en el llit, em cridava. S'inventava mals, de cap, de panxa, de cames. Per què mai em va confessar que allò que li passava era que tenia por? I de què tenia por exactament, tu ho saps? És estrany.

ELL. Què?

ELLA. Que no em diguera la veritat. Haguera sigut més senzill.

ELL. Potser.

ELLA. I jo? Per què no li ho vaig preguntar mai? Dijous i sols dijous, mal de cap, mal de panxa, mal de cames. Per què l'escena no va ocórrer d'una altra manera? Algun dels dies, d'una altra manera? Jo, asseguda en el llit, tal com feia per atendre el seu dolor, podria haver pronunciat aquestes paraules: tens por, nena? I ella contestar-me: no puc suportar aquest programa, ni tan sols puc suportar que estiguen asseguts veient *Investigación en marcha*. Potser li haguera passat la por. Les coses hagueren pogut anar d'una altra manera. No creus? Per què? Estrany. En aquell moment, la nena tenia onze anys, dos anys després de...

ELL. Sí, era una ombra allargada.

ELLA. Per què no li ho vaig dir si jo ho sabia? Per què fingia una altra cosa? La nena i jo, les dues fingíem, era una cosa absurda. Tampoc em vaig ajaure mai al seu costat a esperar que s'adormira. Anava, li preguntava què li feia mal, sabent que era mentida, i me n'anava. Per què no vaig apagar mai la televisió? No sé si quan la deixava seguia amb la seua por o la visita la consolava i ja s'adormia. És normal que els xiquets

tinguen pors. Tots en tenim, de pors. La qüestió és, per què no em deia la veritat? Per què no li la deia jo? Quina importància tenia? (*Es tapa la boca amb les mans.*) Ah!

ELL. Què? (*Pausa.*) Trac trac trac trac trac.

ELLA. No sé com rematar el vestidet del xiquet, si no li pose ni farbalà ni randa queda com inacabat.

ELL. Tens raó, sí, inacabat.

ELLA. Hauré de fer alguna cosa.

ELL. Què?

ELLA. Per a rematar-lo.

ELL. Deixa-ho estar.

ELLA. No vull, el vull rematar.

ELL. La nena?

ELLA. Bé, això diu. Vaig parlar ahir amb ella. Lluny.

ELL. Lluny.

ELLA. Potser prompte faig un viatge.

ELL. La nena?

ELLA. No, jo. Deixa la bicicleta, t'embrutaràs de rovell!

ELL. Un dia l'hauré de rascar, la pintaré i li posaré oli a la cadena. I practicarem, eh, bandida?

ELLA. (*Riu.*) No estàs bé del cap.

ELL. Per què? Ara està feta pols però si l'arregle...

ELLA. Caurem.

ELL. Caurem. I abans de caure l'hauré xafada. La xafaré, estic gros.

ELLA. I ara he pensat: la nena tenia por quan tenia onze anys, i jo tenia por d'alguna cosa quan tenia onze anys? I sí, ho he recordat. Va haver-hi una temporada

que no aconseguia adormir-me. Era estiu, ajaguda al llit amb els ulls oberts, amb una camisoleta blanca. Tenia por que no em quadraren les coses. Suava, una nit rere l'altra, ajaguda damunt del llençol de floretes amb els ulls oberts immersa en l'obscuritat de la nit. Però no vaig cridar mai ningú. Al final acabava adormint-me. Tu?

ELL. Quines coses?

ELLA. Les coses. Les coses que em passaven i les que no em passaven, les coses que feia i les coses que no feia. Per què les feia i per què no les feia. Pensava: algun dia em quadraran, algun dia, al final, m'hauran de quadrar. El final me la imaginava asseguda en una engrunsadora, de major, saps? Repassant, saps? I al final m'havien de quadrar, era menester, m'angoixava pensar que no tinguera temps d'engrunsar-me i de repassar. I ara, l'engrunadora... Tu, de què tenies por, tu?

ELL. Creus que si puge, la xafaré? A no veure-ho.

ELLA. A no veure què?

ELL. Res, coses meues.

ELL. Creus que si puge, la xafaré?

ELLA. Crec que si pugues, la xafaràs. A no veure què?

ELL. Tu creus?

ELLA. Jo crec.

ELL. Està vella.

ELLA. Sí.

ELL. I jo, molt gros. La xafaré. Puc anar al metge. Abans hi anava dret amb aquesta bicicleta, i amb tu al darrere.

ELLA. Cap per avall, gairebé tot el nostre número cap per avall. Quan estava de huit mesos també de cap per avall. Quina manera de fer patir la gent!

ELL. (*Riu.*) Prova-ho.

ELLA. Què he de provar?

ELL. Posar-te cap per avall.

ELLA. Tu no estàs bé, no estàs bé.

ELL. Practica primer a terra plana. Quan estigues entrenada, la bicicleta arreglada i jo prim, ho intentem. Vinga, va, practica, practica. Vinga, va, jo t'agafe els peus!

ELLA. Em marejaria, cauríem, em trencaria algun os. A més, la gepa em faria topall. Ja no.

ELL. Vinga, va, valenta!

ELLA. Crec que no podrà ser, que això ja ha passat. Que aquell moment, el de jo posar-me cap per avall al portapaquet mentre tu, dret, pedaleges, ja ha passat. Per a no tornar mai més.

ELL. Què t'hi jugues que no? Que encara podem?

ELLA. No, no podem.

ELL. Potser no, no podem. Aniré al metge, m'aprimaré. El vols ja, el cigarret?

ELLA. No, guarda-me'l per al final. A aquesta li faré la bruseta de ratlles, blanques i blaves, els pantalons de vellut, beix.

(*Pausa.*)

ELLA. T'agradarà?

(Pausa.)

ELLA. Aquella dona tan jove, amb aquella cara de nena desemparada. Encara va tindre esme de dir-nos adéu amb la mà, mentre nosaltres marxàvem. (Pausa.)
Demà me'n vaig de viatge.

ELL. Sí?

ELLA. Sí.

ELL. Jo demà aniré al metge, sí. Sí, ho tinc ben decidit.
Primer passaré per l'ajuntament a pagar per l'obertura de la fossa, fills de putes! I després al metge.

(Pausa.)

ELLA. A què?

ELL. A veure si em fa perdre pes.

ELLA. Com?

ELL. Jo què sé com? Ell és el metge, ell m'ho dirà.

ELLA. No et fa por?

ELL. Por de què?

(Pausa.)

ELL. Por del metge? Por que em pose a pa i aigua, més aigua que pa? Sí (Riu.), un poc de por sí que me'n fa. Però la bicicleta és vella...

ELLA. No vages al metge, és igual, fa anys que estàs així.

ELL. Sí que hi vaig, jo prim, tu entrenada i la bicicleta arreglada. A volar!

ELLA. No.

ELL. Per què no vols que m'aprime, de què tens por?

ELLA. (*Riu.*) De res! I tu, dis-m'ho, de menut de què tenies por?

ELL. (*Després d'una xicoteta pausa.*) De res!

ELLA. Ah. No m'ho crec.

ELL. No t'ho cregues. Sola?

ELLA. Eh?

ELL. El viatge aquell que faràs, el faràs sola?

ELLA. Sí.

ELL. Cus, cus. Trac trac trac trac trac. Vaig a buscar la guitarra i t'acompanyaré. Però mentre pregunta, pregunta.

ELLA. Mil nou-cents trenta-nou.

ELL. Una guerra s'acaba, comença la negror.

ELLA. Díhuit de juliol.

ELL. Un dia fatídic. Saltejat, saltejat.

ELLA. Salvador Allende.

ELL. Un bon home, un home respectable.

ELLA. Més.

ELL. Naix a Valparaíso, mor a Santiago. President de Xile des del quatre de novembre del setanta fins a l'onze de setembre del setanta-tres. Un home coherent.

ELLA. General Mola.

ELL. Un home roín, térbol, roín.

ELLA. Què més?

ELL. Res més. La va dinyar prompte, en una avioneta. O van fer que la dinyara, el fill de puta, per aconseguir més poder, el més fill de puta de tots els fills de

putes. Aquell, del qual no pronunciaré mai el nom per no embrutar-me la boca. Cus, cus. Vaig a buscar la guitarra i t'acompanye.

ELLA. Sí, acompanya'm, acompanya'm en la nit.

(ELL ix, ELLA cus. Fosc.)